

Participatieplan projectbesluit Westveen

Klant: Provincie Zuid-Holland

Referentie: BJ8585-RHD-ZZ-XX-RP-D-0001

Datum: 26 juli 2024

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

George Hintzenweg 85
3068 AX Rotterdam
Netherlands
Mobility & Infrastructure

+31 88 348 90 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Participatieplan projectbesluit Westveen

Referentie: BJ8585-RHD-ZZ-XX-RP-D-0001

Datum: 26 juli 2024

Projectnaam: Projectbesluit Westveen

Projectnummer: BJ8585

Classificatie

Open

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veelevoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Waar ligt de polder Westveen?	1
1.2	Wat zijn de doelen voor de polder Westveen?	2
1.3	Welke werkzaamheden vinden er plaats?	2
1.4	Waarom een participatieplan?	2
2	Uitgevoerde participatie	3
2.1	Stakeholders	3
2.2	Keukentafelgesprekken	3
2.3	Adviesgroepbijeenkomsten	3
2.4	Projectteambijeenkomsten	4
3	Toekomstige participatie	5
3.1	Niveaus van participatie	5
3.2	Participatiekalender	5
3.2.1	Publicatie kennisgevingen voornemen en participatie	6
3.2.2	Keukentafelgesprekken	7
3.2.3	Ruimtelijk kwaliteitskader	7
3.2.4	Terinzagelegging ontwerp-projectbesluit	7
3.2.5	Inloopbijeenkomst ontwerp-projectbesluit	8
3.2.6	Vaststelling projectbesluit en beroepsprocedure	8
4	Hoe blijf ik op de hoogte?	9

1 Inleiding

De provincie Zuid-Holland wil de polder Westveen geschikt maken voor de ontwikkeling van de natuurtypen kruiden- en faunarijk grasland, hoog- en laagveenbos, nat schraalland, en er natuurvriendelijke oevers realiseren. Zo wil de provincie Zuid-Holland met het project bijdragen aan de realisatie van drie instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, Nieuwkoopse Plassen en De Haeck. Deze staan beschreven in paragraaf 1.2.

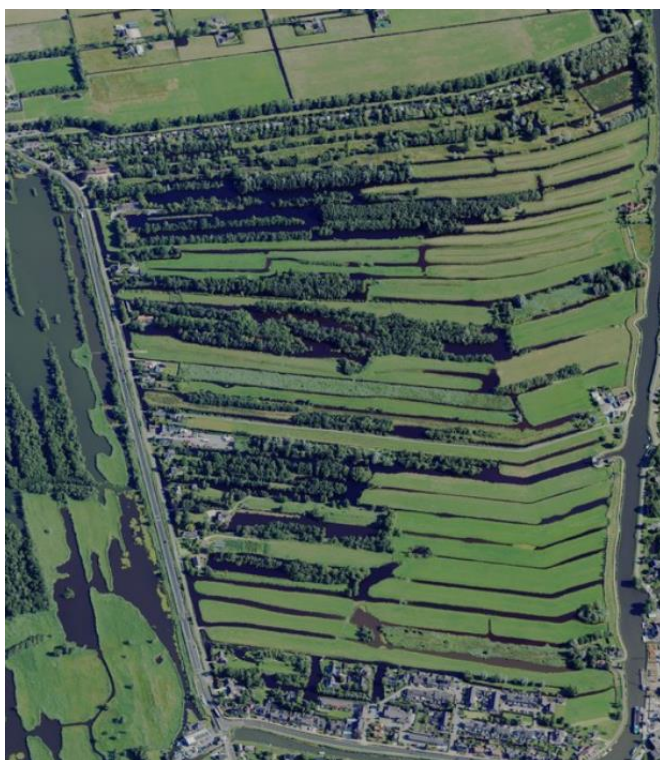
Polder Westveen maakt onderdeel uit van dit Natura 2000-gebied¹ en is begrensd als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Provincie Zuid-Holland is verantwoordelijk voor de realisatie van de Natura 2000-doelstellingen en voltooiing van het NNN.

In dit participatieplan leest u wat het project inhoudt, welke participatie is geweest, welke participatie nog gaat plaatsvinden en wanneer en hoe u kunt reageren.

1.1 Waar ligt de polder Westveen?

Polder Westveen ligt in de gemeente Nieuwkoop, tussen de Nieuwkoopse Plassen, de Noordse Buurt, de Kromme Mijdrecht en de kern Woerdense Verlaat. Het gebied heeft een oppervlakte van ongeveer 87 hectare. Zie figuur 1 voor een overzichtsfoto.

Het huidige landgebruik is voornamelijk agrarisch en natuur. Buiten de woonkavels bestaan de meeste percelen uit grasland, waarop op extensieve wijze hobbymatig graasdieren worden gehouden. Op enkele percelen bevindt zich (tevens) hoog- en laagveenbos.

Figuur 1: Vogelvluchtfoto van polder Westveen

¹ Aanwijzingsbesluit Ministerie van Economische Zaken, 2013

1.2 Wat zijn de doelen voor de polder Westveen?

De projectdoelen voor polder Westveen zijn als volgt:

- Het leveren van een bijdrage aan de realisatie van drie instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, waarvan Westveen deel uitmaakt, te weten het behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied van de purperreiger, de grote zilverreiger en de smient door versterking van hun leefgebied;
- Het uitvoeren van ontsnipperingsmaatregelen voor het leefgebied van de otter: het aanleggen van (veen)moeras en natuurvriendelijke oevers (NNN);
- Het ontwikkelen van natuurtypen uit de Index Natuur en Landschap (BIJ12), te weten: zoete plas, kruiden- en faunarijk grasland, nat schraalland en hoog- en laagveenbos;
- Het geven van een kwaliteitsimpuls aan de natuur door verbetering van de waterkwaliteit;
- Ontwikkeling leefgebied gestreepte waterroofkever (water- en oevervegetatie, helder water) en noordse woelmuis (moeras, nat structuurrijk schraalland);
- Versterking leefgebied (foerageergebied) zwarte stern.

1.3 Welke werkzaamheden vinden er plaats?

Om bovengenoemde doelstellingen te behalen zijn diverse ontwerp- en beheermaatregelen nodig. Zo moeten de gronden ingericht worden voor zoete plas, kruiden- en faunarijk grasland, nat schraalland en hoog- en laagveenbos. Ook moeten baggerwerkzaamheden plaatsvinden en zijn andere werkzaamheden aan het watersysteem nodig. De werkzaamheden aan het watersysteem omvatten onder andere het graven van nieuwe watergangen, het verwijderen van een watergang, het verwijderen van dammen, het aanbrengen van duikers in bestaande dammen en verwijderen van stuwtejes.

Deze maatregelen zijn beschreven in het definitief ontwerp (DO 1.0), van april 2024 dat is opgesteld door het programmabureau Veenweiden Gouwe Wiericke. De provincie Zuid-Holland gebruikt het DO 1.0 als basis voor het projectbesluit. Het DO 1.0 wordt naar aanleiding van de gevoerde en de nog te voeren keukentafelgesprekken met grondeigenaren aangepast tot een DO 2.0.

1.4 Waarom een participatieplan?

Als provincie Zuid-Holland vinden wij het in de eerste plaats belangrijk dat inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen kunnen participeren in de veranderingen in hun fysieke leefomgeving.

In de afgelopen jaren heeft de stuurgroep van het programmabureau Veenweiden Gouwe Wiericke door het uitvoeren van diverse onderzoeken en het verkennen van verschillende inrichtingsvarianten toegewerkt naar een definitief ontwerp (DO 1.0) voor polder Westveen. Provincie Zuid-Holland is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het juridisch-planologisch vastleggen hiervan. Dit is nodig omdat het huidige bestemmingsplan Landelijk gebied Nieuwkoop niet in lijn is met de doelstellingen voor Westveen. In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zal daarom door Gedeputeerde Staten een projectbesluit worden vastgesteld. Dit is vergelijkbaar met het provinciaal inpassingsplan (PIP) dat onder de oude wetgeving gold. Bij het nemen van het projectbesluit door Gedeputeerde Staten (GS) besluiten zij ook over het DO 2.0.

In het toekomstige projectbesluit moet onder andere worden aangegeven wat er aan participatie is gedaan. Daarom leest u in hoofdstuk twee hoe participatie een onderdeel is geweest van het ontwerpproces voor de voorgenomen ontwikkelingen in de polder Westveen. In hoofdstuk drie leest u welke participatie nog zal plaatsvinden in relatie tot de afronding van het definitief ontwerp (DO 2.0) ten behoeve van het projectbesluit.

2 Uitgevoerde participatie

Tijdens het opstellen van het definitief ontwerp (DO 1.0) heeft een intensief omgevingsproces plaatsgevonden. In 2022 en 2023 vond op meerdere momenten participatie plaats. Onderstaand vindt u een overzicht van de uitgevoerde participatie en een beknopte beschrijving van de resultaten.

2.1 Stakeholders

De volgende stakeholdergroepen zijn in het verleden betrokken geweest:

- Stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke
 - Bestaand uit bestuurders van de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Nieuwkoop en van de hoogheemraadschappen van Rijnland en de Stichtse Rijnlanden
- Programmabureau
 - Bestaand uit medewerkers van de provincie Zuid-Holland
- Projectteam
 - Bestaand uit het programmabureau, de gemeente Nieuwkoop, uitvoeringsorganisatie Waternet en Vereniging Natuurmonumenten
- Adviesgroep Westveen
 - Bestaand uit een vertegenwoordiging van grondeigenaren

De stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke nam de bestuurlijke besluiten rondom het definitief ontwerp (DO 1.0) voor de polder. De bestuurlijke stuurgroep wordt ondersteund door een ambtelijk programmabureau. Het programmabureau is verantwoordelijk voor het inhoudelijk (laten) opstellen van alle benodigde documenten. Daarnaast zijn de grondeigenaren in het projectgebied betrokken. Zij zijn verenigd in de Adviesgroep Westveen.

2.2 Keukentafelgesprekken

In de maanden juni en juli 2022 hebben keukentafelgesprekken met grondeigenaren plaatsgevonden over het schetsontwerp (SO). Met enkele verschillende grondeigenaren hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden. Tijdens deze gesprekken is met name ingegaan op de beoogde inrichtingsmaatregelen en de planning van de uitvoering, het baggeren van de watergangen, de raakvlakken van de inrichtingsmaatregelen met het eigendom van de betreffende grondeigenaren en ten slotte in sommige gevallen over grondverwerving en/of particulier natuurbeheer. Nadat medio juni 2022 meerdere grondeigenaren aangaven ontevreden te zijn over het proces om te komen tot een schetsontwerp, heeft het programmabureau Veenweiden Gouwe Wiericke besloten om een adviesgroep Westveen in te stellen en het participatieproces uit te breiden met een serie bijeenkomsten met deze adviesgroep. Ook is in september 2022 door de grondeigenaren een inhoudelijke reactie gegeven op het schetsontwerp. In 2023 zijn opnieuw keukentafelgesprekken door de stuurgroep met de grondeigenaren gevoerd.

2.3 Adviesgroepbijeenkomsten

Door het programmabureau zijn tussen september 2022 en februari 2023 zes bijeenkomsten georganiseerd, waarin onder andere de standpunten uit de brief van september 2022 gezamenlijk met de adviesgroep Westveen zijn behandeld. De bijeenkomsten met de adviesgroep Westveen waren de aanleiding voor:

- een heroverweging van het schetsontwerp. Dit heeft geleid tot de beschouwing en afstemming van nieuwe inrichtingsvarianten;
- het uitvoeren van aanvullende hydrologische berekeningen door Waternet;
- een analyse en advies met betrekking tot beheer en onderhoud (en verantwoordelijkheden daarin);

- een gesprek over beheer en onderhoud;
- onderzoek en advies over nut en noodzaak van plaggen ten behoeve van de ontwikkeling van nat schraalland;
- een toelichting op het proces en de besluitvorming door de provincie Zuid-Holland aangaande zelfrealisatie, minnelijke verwerving, onteigening in samenhang met het provinciaal inpassingsplan (PIP)/projectbesluit.

Op 6 maart 2023 is een adviesgroepbijeenkomst georganiseerd waarin nader is ingegaan op de noodzaak van het plaggen van percelen ten behoeve van de ontwikkeling van nat schraalland. Tijdens deze bijeenkomst is ook nader ingegaan op broeikasgassen en stikstof.

Het definitief ontwerp is op 20 maart 2023 gepresenteerd aan de adviesgroep Westveen. Naar aanleiding hiervan heeft de adviesgroep Westveen een advies uitgebracht dat op 11 april 2023 nader is toegelicht aan het programmabureau Veenweiden Gouwe Wiericke. De adviesgroep Westveen heeft daarnaast op 12 april 2023 het advies nader toegelicht tijdens een stuurgroepvergadering van stuurgroep Gouwe Wiericke. Het advies van de adviesgroep Westveen was aanleiding voor:

- aanvullend bodemchemisch onderzoek op percelen in het middengebied van Westveen;
- herbeschouwing van een aantal maatregelen, zoals opgenomen op de inrichtingskaart van het concept definitief ontwerp, met name beheerrouting (en de noodzaak van toepassen halfverharding) en omgang met verlande watergangen. In afstemming met Vereniging Natuurmonumenten en adviesgroep Westveen zijn ten opzichte van het concept definitief ontwerp daarop een aantal wijzigingen doorgevoerd.

2.4 Projectteambijeenkomsten

In de periode van juni 2022 tot en met juli 2023, waarin het schetsontwerp is uitgewerkt tot een definitief ontwerp (DO 1.0), is het projectteam een aantal malen betrokken en meegenomen in het ontwerp- en omgevingsproces.

Relevante momenten:

- variantenafweging uitvoeringswijze/bestemming vrijkomende bagger;
- afstemming nieuwe inrichtingsvarianten naar aanleiding van de weerstand vanuit de omgeving op het definitieve schetsontwerp;
- bespreking conceptversie definitief ontwerp;
- bespreking advies van de adviesgroep Westveen over het definitief ontwerp;
- bespreking resultaten aanvullend bodemchemisch onderzoek voorafgaand aan de stuurgroepvergadering van 5 juli 2023.

3 Toekomstige participatie

De provincie Zuid-Holland geeft bij ruimtelijke besluitvormingsprocessen vooraf aan wie wat of waarover kan inbrengen. Het gaat hierbij om het niveau van participatie. Dit wordt bepaald aan de hand van een afweging van het belang dat betrokkenen bij het proces hebben. In dit hoofdstuk wordt deze afweging nader toegelicht. Ook vanuit de Omgevingswet is het een vereiste om in het projectbesluit in te gaan op het door te lopen participatieproces.

3.1 Niveaus van participatie

Binnen het projectbesluit is de participatie gericht op het niveau van informeren en raadplegen. Onderstaand staat meer informatie over de inhoud van deze twee participatieniveaus.

Informeren

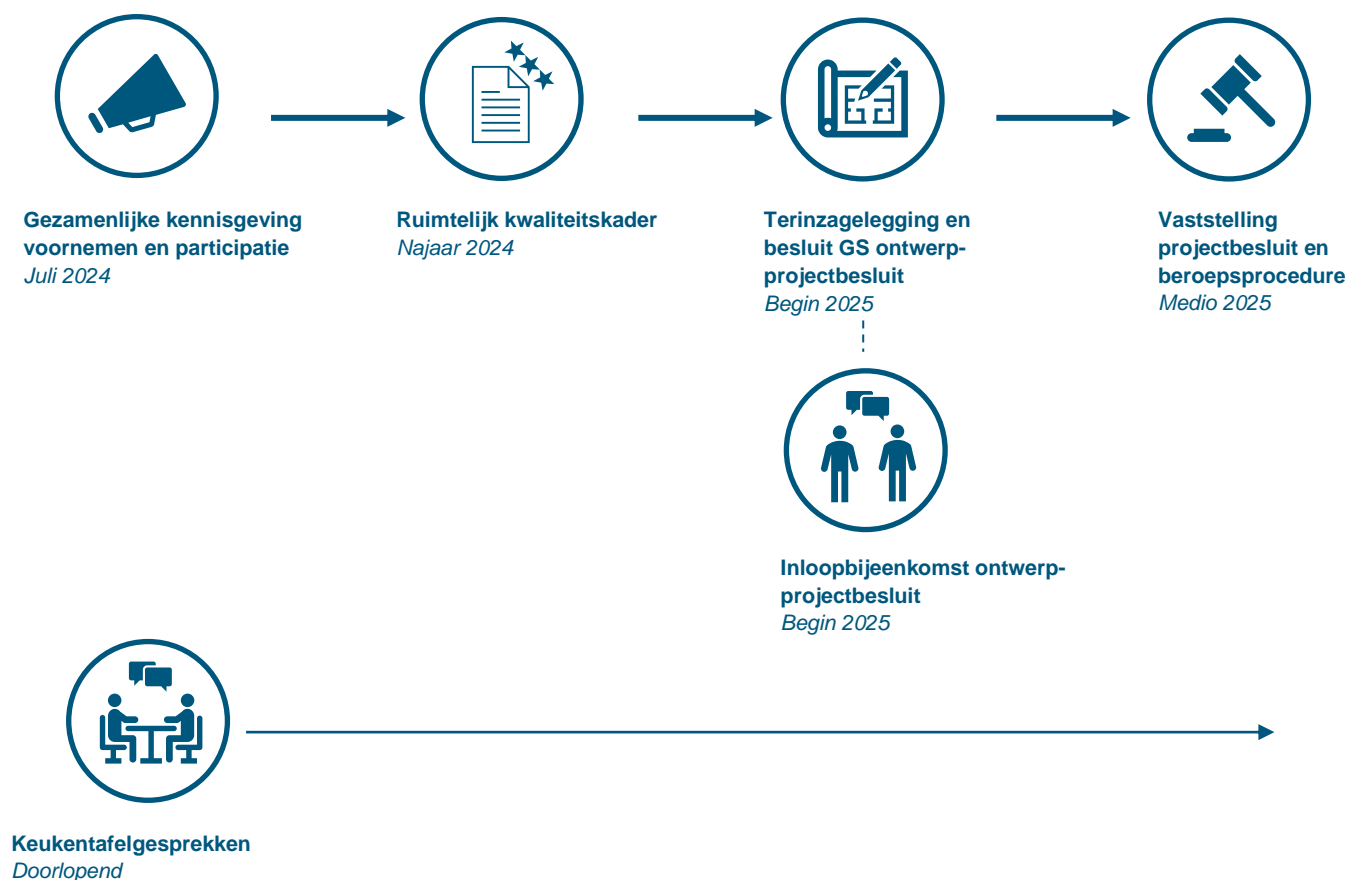
Het informeren van de betrokkenen met eventueel de mogelijkheid tot vragen stellen.

Raadplegen

Ophalen van meningen, ideeën of inzichten van de betrokkenen om daarmee in beeld te brengen waar mogelijke gevoeligheden liggen.

3.2 Participatiekalender

In de participatieaanpak wordt gewerkt met verschillende vormen van formele (verplichte) en informele (niet-verplichte) participatie. In onderstaand schema zijn de verschillende stappen weergegeven. In het vervolg van deze paragraaf worden deze stappen nader toegelicht. Het participatieplan en daarmee de onderstaande kalender wordt geactualiseerd op basis van reacties en bij belangrijke momenten in het project.

Figuur 2: Participatiekalender

3.2.1 Publicatie kennisgevingen voornemen en participatie

De kennisgeving voornemen en participatie is onder de Omgevingswet het formele startsein van de projectbesluitprocedure. Met deze kennisgeving geeft provincie Zuid-Holland als bevoegd gezag aan dat het een (aanvullende) verkenning gaat uitvoeren naar de opgave in polder Westveen in het kader van het toekomstige projectbesluit. De kennisgeving bevat een beknopte beschrijving van de opgave. In het definitief ontwerp (DO 1.0) wordt de opgave uitgebreider toegelicht. In dit geval gaat het om het verder verkennen van de haalbaarheid voor de realisatie van de natuurdoelstellingen in Westveen. Gelijktijdig wordt het voorstel voor participatie (dit document) gepubliceerd. Hierin staat hoe, waarover en wanneer inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de verkenning worden betrokken en wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (in dit geval beiden provincie Zuid-Holland).

Via deze aanvullende verkenning kunt u schriftelijk op het definitief ontwerp (DO 1.0) reageren en suggesties aandragen die helpen de natuurdoelstellingen te realiseren. U kunt bijvoorbeeld ingaan op vragen zoals: zijn de aard van de opgave in het gebied en de beoogde oplossingen voldoende duidelijk beschreven? Zijn er nieuwe relevante ontwikkelingen in het gebied of de omgeving waar de provincie Zuid-Holland rekening mee zou moeten houden? Of, heeft u nog andere mogelijke oplossingen die bijdragen aan het behalen van de beschreven natuurdoelstellingen voor Westveen?

Doelgroep: iedereen (grondeigenaren, agrariërs, omwonenden, bedrijven, belangenbehartigers, (semi) overheden)

Participatieniveau: informeren
Verwachte planning: augustus - september 2024

3.2.2 Keukentafelgesprekken

Omstreeks de bekendmaking van de start van de ruimtelijke procedure zijn keukentafelgesprekken ingepland. In de gesprekken worden grondeigenaren geïnformeerd over de nadere verkenning, het vervolgproces en waar zij terecht kunnen met hun vragen. De eerste groep grondeigenaren hebben een gesprek gehad in juli. Met de tweede groep grondeigenaren organiseert de provincie Zuid-Holland een gesprek in september.

Doelgroep: grondeigenaren
Participatieniveau: raadplegen
Verwachte planning: doorlopend

3.2.3 Ruimtelijk kwaliteitskader

Om het karakter en de ruimtelijke kwaliteiten van polder Westveen ook na de inrichtingsmaatregelen in stand te houden stelt de provincie Zuid-Holland, op basis van het definitief ontwerp (DO 1.0), samen met de zelfrealisatoren (grondeigenaren die zelf natuurbeheerwerkzaamheden uitvoeren) een ruimtelijk kwaliteitskader op. Hiervoor plant de provincie Zuid-Holland twee werksessies in met de zelfrealisatoren over de door hen uit te voeren natuurbeheerwerkzaamheden. Het ruimtelijk kwaliteitskader is een document waarin de beoogde beeldkwaliteit van het polder Westveen is beschreven en is vastgelegd voor alle partijen in het gebied. Het ruimtelijk kwaliteitskader dient als toetsingskader tijdens de realisatie- en daaropvolgende beheerfase en stelt eisen aan de inrichting van het landschap. Hierbij is DO 1.0 het uitgangspunt en daarmee maatgevend. Waar nodig worden eisen aan de inrichting van het landschap vertaald naar het projectbesluit. Het definitieve ruimtelijk kwaliteitskader is onderdeel van het projectbesluit.

Doelgroep: grondeigenaren en zelfrealisatoren
Participatieniveau: raadplegen
Verwachte planning: juli – oktober 2024

3.2.4 Terinzagelegging ontwerp-projectbesluit

Het ontwerp-projectbesluit bestaat uit een inhoudelijke beschrijving van het project, relevante permanente en tijdelijke maatregelen en voorzieningen, de resultaten van de uitgevoerde (aanvullende) verkenning inclusief voorgedragen oplossingen en uitgebrachte adviezen, de motivering van de nut en noodzaak, beschrijving van het tot dan toe doorlopen participatieproces, een juridisch plangedeelte en een toelichting van de mogelijke gevolgen voor het milieu gebaseerd op de uitgevoerde onderzoeken en de merbeoordelingsnotitie. Ook het ruimtelijk kwaliteitskader maakt onderdeel uit van het projectbesluit. Het projectbesluit wijzigt onder meer het omgevingsplan met regels die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project, maar kan ook zelf gelden als een omgevingsvergunning voor activiteiten ter uitvoering van het projectbesluit. Of dat het geval is, zal in het ontwerp-projectbesluit worden beschreven.

Tijdens de terinzagelegging van het ontwerp-projectbesluit (gedurende zes weken) kunt u reageren met een zienswijze op het ontwerp-projectbesluit. U kunt bijvoorbeeld in gaan op de voorgestelde permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om de natuurdoelstellingen te realiseren of aandachtspunten benoemen bij de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen. Gedeputeerde Staten betrekken alle ingediende zienswijzen bij de besluitvorming over het definitieve projectbesluit (zie paragraaf 3.2.6), dat naar aanleiding van de zienswijzen nog kan worden aangepast.

Doelgroep: iedereen (grondeigenaren, agrariërs, omwonenden, bedrijven, belangenbehartigers, (semi) overheden)

Participatieniveau: informeren

Verwachte planning: begin 2025

3.2.5 Inloopbijeenkomst ontwerp-projectbesluit

Voorafgaand aan de tervisielegging van het ontwerp-projectbesluit zal een inloopbijeenkomst worden gehouden waar iedereen die dat wil, informatie kan ophalen over de inhoud van het ontwerp-projectbesluit. Ook wordt daarin toegelicht hoe het vervolg van de procedure loopt.

Doelgroep: iedereen (grondeigenaren, agrariërs, omwonenden, bedrijven, belangenbehartigers, (semi)overheden)

Participatieniveau: informeren

Verwachte planning: begin 2025

3.2.6 Vaststelling projectbesluit en beroepsprocedure

Na het beantwoorden van de ingediende zienswijzen, wordt het definitieve projectbesluit vastgesteld. Het definitieve projectbesluit bevat dezelfde inhoudelijke onderwerpen als het ontwerp-projectbesluit. Verder wordt aangegeven hoe belanghebbenden zijn betrokken en hoe eventuele zienswijzen zijn verwerkt. Na de vaststelling volgt wederom bekendmaking (via een kennisgeving en terinzagelegging van het vastgestelde projectbesluit). Daarna volgt de mogelijkheid voor belanghebbenden tot het indienen van beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Doelgroep: belanghebbenden (grondeigenaren, agrariërs, bedrijven, belangenbehartigers, (semi) overheden)

Participatieniveau: informeren

Verwachte planning: medio 2025

4 Hoe blijf ik op de hoogte?

Wilt u op de hoogte blijven van de verdere ontwikkeling van Polder Westveen? Kijk dan op de projectwebsite van de provincie Zuid-Holland <[Polder Westveen - Provincie Zuid-Holland](#)>.

Vragen kunt u via de projectwebsite van de provincie Zuid-Holland stellen via het contactformulier, per brief en via e-mail.